

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofijsk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Sarajevo je naše.

Na god svitlega cesarja, zvečer 18. avgusta, so prišli naši junaški vojaki, zvečinom Slovenci in Hrvati, pred glavno mesto cele Bosne, pred veliko in bogato Sarajevo. Drugi den po strahovitem krvi prelivanju so potem zmagoviti junaki raz krova Sarajevskega grada vrgli mohamedanski polmesec nad praporom turškega sultana ter na njegovo mesto posadili zastavo avstrijskega cesarja Franca Jožefa I. in razvili črno-rumeno bandero avstrijsko z dvaglavatim venčanim orlom. To je velevažen in za prihodnost Avstrije znamenit dogodek. Cesarski prapor povzdignjen nad Sarajevskim gradom kaže, da je glavna sila mohamedancev v Bosni potrta. Sedaj je treba še posamezne raztepane čete po tolovajskih jihovih gnezdih poiskati in po malem vsem orožje pobrati. Tedaj je pa mohamedanski jarem v Bosni popolnem zlomljen. Da se bo to laglje in brez nepotrebne nadalejšnjega večjega krvi prelivanja godilo, so svitli cesar sklenili v Bosno in Hercegovino poslati celo II. armado z 4 vojnimi oddelki ali kori. Do sedaj je bil samo eden vojni oddelek na Turškem. General Filipovič je za to, da je z tako malim pa hrabrim številom vojakov toliko slavno prodril v Sarajevo, dobil veliki zlati križec reda Leopoldovega in postal višji poveljnik cele II. armade. Posameznim vojnim oddelkom za komandante imenovani so: Szapary, Bienert, Ramberg in vojvoda Würtemberg. To kaže, da Avstrija Bosne in Hercegovine nikoli več iz dobra ne spusti. Junaški naši vojaki torej niso samo pokazali svetu, kako izurjena in dobro orožana je zopet naša avstrijska vojna, ampak pridobili so tudi Avstriji 2 novi, veliki, čeravno nesrečno zapuščeni ali neizmerno lepi, rodovitni in sčasom gotovo zopet jako bogati deželi. Tako so zgube l. 1859. in 1866. zopet in dobro popravili. Slava in čast takim junakom, rajnim pa hvaležen spomin! To jim gre tem bolj, ker so ob enem uboge kristijane, 400 let vzdihavajoče pod groznim mohamedanstvom, slavno rešili, nesrečnim beguncem pa varno pot v domovino od-

prli. Kdor je na železnici turške jetnike videl, kdor je bral, kako strahovito so se te pošasti vjaskovale, ta vé, kaj se reče pod turškim jarmom biti, ta bo poln radosti in veselja hvaležno vskliknil: Hvala Bogu, čast in slava junakom, ki so svoje slovanske in krščanske brate enkrat za vselej izdrli krempljem zverinskih mohamedancev! Zatrli so krvavi polmesec in povzdignili nad njim sveti križ, blaženo znamenje našega odrešenja!

Zakaj nemškutarski liberalci iz mest in trgov toliko skrbno lovijo kmetske volilne moževe!?

Bližamo se novim volitvam; 12. sept. morajo kmetski ljudje izbrati moževe, katerim bodo za 6 let deželno mošnjo v roke dali. To ni bodikaj, če se gre za večje ali manjše deželne stroške, tedaj za večje ali manjše številke v dačnih knjižicah. To je eno pa jako imenitno, kar vsakdo razvidi, ki nima namesto mažganov slame v glavi. Zraven tega je mnogo reči gledé novih in starih postav poslancem v roke danih, ki tudi močno zadevajo vse, posebno kmetsko prebivalstvo. Zato bi naj kmetski ljudje to pomislili, posebno že zato, ker jih vsa bremena po 3 in 4krat večja zadenejo, kakor pa grajščake, trške in mestne ljudi. Štajerski grajščaki plačujejo po 70895 fl. na leto dače, tržani in mestjani po 326.000 fl. tedaj vsi trije skup 396.895 fl. Koliko pa kmetski ljudje? No, (brez vračunjenih vojnih doklad) celih 1.800.422 fl. to je: najmanje po 4krat več. Tako je na Štajerskem in drugod tudi ni boljše. Ali je pa pri volitvah tudi tako, ali imajo po številu poslancev kmetje res po 4krat več govoriti, kakor pa mestjani, tržani in veliki posestniki? Nikakor ne. Tukaj je ravno na opak ali na robe! Kmetski ljudje volijo za deželni zbor štajerski 23 poslancev, mestjani in tržani z grajščaki vred pa 37. Tako je tudi po drugih deželah; vsem je vitez pl. Schmerling pri-skrbel podobnih volilnih redov, povsod so kmetski ljudje nalašč v manjšino potisnene. Kaj pa iz tega sledi? Dvoje! Prvič zadene vse, kar poslanci na

deželne stroške sklenejo, kmetske ljudi za $\frac{3}{4}$, med tem ko se grajščakom, mestjanom in tržanom samo $\frac{1}{4}$ stroškov na dačo naloži. Drugič ovo obdačevanje sklepa večina poslancev t. j. poslanci grajščakov, mestjanov in tržanov. Kmetski poslanci se temu ne morejo ubraniti. Premalo jih je. Tako je prišel brezverski liberalizem na konja, tako se je osnovalo mnogo naprav, ki kmetskemu ljudstvu nikakor niso na korist, ampak na gotov propad in pogin, n. pr. prosto razkosovanje posestev, svobodno ženitovanje nemaničev, svobodno oderuštvo itd. Zopet se da pokazati, kako so liberalni poslanci mestom v korist veliko naprav omislili: n. pr. pomnoženje števil uradov in uradnikov, dalje pozvišanje plače uradnikom, pomnoženje advokatov itd. daje mestom in trgom mnogo zaslužka. Kmet ali vsaj župan je vedno na „rajži“ v mesto ali trg. Vendar v boljše pojasnenje naj služi čestitim bralcem to-le: prejšnjo šolnino (Schulgeld) so liberalni poslanci, med njimi tudi g. Seidl, odpravili, to pa na neizmerno škodo kmetskim ljudem. Kajti prej je učitelja plačeval, kdor ga je res potreboval, sedaj pa plačuje vsak davkeplačilec enako, ker so se šolski stroški vrgli na dačo. Vsled tega plačujejo kmeti $\frac{3}{4}$ vseh šolskih stroškov, mestjani itd. pa samo $\frac{1}{4}$. Koristi pa imajo mesta od novih šolskih razmer gotovo več, nego kmet. Kajti 8 let otroka v šolo pošiljati, to dobro kaže mestjanu ne pa kmetu; prvi je rad, če se paglavca skoro za celi den znebi, kmet pa ga po 12. letu potrebuje doma, da mu je vsaj nekaj let na korist; z 20. letom mu pa fanta itak vzamejo k vojakom. Liberalni poslanci iz mest in trgov so tem ugodno dobo prav dobro razumeli in po mestih in trgih nastavili mnogo šol z mnogimi razredi in dobro plačanimi učitelji in učiteljicami. Vsaj so vedeli, da jihove ljudi samo $\frac{1}{4}$ stroškov zadeva. Tako ima samo eno naših mest v ljudskih šolah (prva je 8razredna z 1 zraven razredom, druga 6razredna z 4 zraven razredi, tretja 5razredna, četrta 3razredna (privatna) — 31 učiteljev in učiteljic, ki so vsi po I. in II. razredu plačani. Učitelji na kmetih so skoro vsi najslabše plačani, namreč po III. razredu. Nasledek temu je, da se boljši učitelji v mesta prosijo, kmetje morajo z slabejimi zadovoljni biti, ali pa jih celó pogrešati, kar se na mnogih krajih godi. V kljub temu pa nosi kmetsko ljudstvo $\frac{3}{4}$ vseh šolskih stroškov! Jednake za kmetski stan žalostne razmere se kažejo kot sad delovanja liberalnih poslancev tudi drugod; cesar pa tu razlagati ne utegnemo.

Sedaj pa zamoremo prav jasno odgovoriti na vprašanje: zakaj se mestni gospodje liberalci, pri nas ob enem trdi nemčurji, toliko trudijo kmetskimi ljudem vsiliti liberalnega kandidata n. pr. Seidla — Seederja? Liberalci hočejo kmetskimi poslancem usta kolikor mogoče zapreti, ali vsaj število kmetskih tužnih glasov zmanjšati. Premočno čutijo tehtnost takega glasu. Ko bi na primer v imenu kmetov ptujskega in rogačkoga okraja g.

Herman, blagi zagovornik kmetskih tamošnjih Slovencev, zahteval, naj bi se predragi in celó nepotrebni okrajni zastopi (Bezirksvertretungen) odpravile, bi lahko takoj zopet izvoljeni g. Seidl vstal in ugovarjal rekoč: „ni res, da bi kmetje bili zoper okrajne zastope. Glejte, jaz sem pomagal postaviti za okrajne zastope narediti, jaz sem načelnik mariborskega okrajnega zastopa in, čeravno sem letos kot tak 3000 fl. na posodo vzel in okrajne dohodke pri mariborski hranilnici zastavil, kmetje so me vendar zopet za poslanca izvolili. Ali ni to sijajni dokaz, da so kmetje okrajnih zastopov strašno veseli?“ Vsi liberalci bi mu pritrdili in g. Hermanov nasvet zavrgli z velikim krohotom. Ali ko bi n. pr. ljutomerski poslanec g. Kukovec vstal in rekel: „naj se okrajna glavarstva z predragimi komisarji in večnimi komisijoni odpravijo, naj se prve politične gosposke nastavijo stalno pri okrajnih sodnijah“, bi poslanec g. Seeder lahko ugovarjal: „to so jalove želje, jaz sem okrajni glavar pa kmetje so me vendarle izvolili, kar je gotovo znamenje, da jim je vse prav“. Zopet bi liberalni poslanci kričali: bravo, bravo, in g. Kukovec nasvet vrgli po stari navadi pod klop. Ali vse drugače bo liberalcem šivalo, kedar takih zagovornikov med kmetskimi poslanci ne bodo več mogli vloviti. Tedaj bo važnost kmetskega stanu še le očitna postala, kakor tudi nevarnost liberalne dobe; tedaj bo tudi boljše, prej ne. Zato pa rečemo: hitrej ko bodo kmeti popustili poslance, kakoršna sta kandidata Seidl, - Seeder, prej se bodo naše nepovoljne razmere spremenile na boljše. Glejte, v razven-ogerskih deželah prebiva 20 milijonov ljudi. Izmed teh je 16 milijonov kmetskega stanu. Uže iz tega se vidi, da mora kmetski stan velikansko večino denarne in krvave dače nositi. Drugače biti ne more. Kmetski stan je najvažniši v državi. Zato pa mora s časom prodreti spoznanje, da ni prav, če pri volitvah 10 milijonov kmetov velja toliko kakor 5000 grajščakov, da 500 trgovcev voli več poslancev, kakor 2 milijona kmetov, in da 34.000 mestjanov voli 1 poslanca ravno tako, kakor 126.000 kmetov. To čutijo tudi liberalci in pri nas ob enem nemčurji. Zato pa skušajo na vse kriplje kmetom vsiliti liberalnih, nemčurskih poslancev. Dolgo tega ne bodo mogli delati. Kajti liberalni nauki ne rušijo samo kmetskega stanu, ampak uničujejo tudi mestne rokodelce in posestnike. Tudi ti se pritožujejo čedalje bolj močno čez strašne dače in doklade, rastoče usiromašenje, razsajanje oderuhov itd. Vendar tisti, ki najbolj trpijo pod liberalno dobo, kmetski ljudje, ti se imajo pred vsemi oglašiti. Od 23 kmetskih poslancev so nemški kmetje na Štajerskem pred 6. leti že liberalcem in nemčurjem vzeli 10 in slovenski 5. Sedaj bodo Nemci zvrkli vse liberalne kandidate, poderimo še Slovenci Seidla-Seederja! Drugo je že palo! Svitli cesar bodo potem zagovornikom liberalcev lahko tako rekli: „glejte, štajerski kmetje, vsi brez izjemka, so zavrgli liberalne kandidate, to

kaže, da niso zadovoljni z dosedanjim liberalnim gospodarstvom; treba je na drugo pot vkrenoti“. In v to nam pomagaj Bog in možka pogumnost kmetskih volilcev 12. sept. 1878.

Gospodarske stvari.

Kako zamoremo pšenico snetljivosti braniti!

Od vseh strani dolgega in širokega našega cesarstva razlegajo se žalostni glasovi, da je smrdljivi snet (Brand) lelos pšenici močno škodil. Kmeti jo bodo težko prodavali, to pa še le po nizki ceni. Kajti kupec in mlinar se močno bojita snetljive pšenice. Proti temu se ne da veliko storiti. Nesreča se je že zgodila. To pa rečemo, da bo drugo leto še večja, če bomo snetljivo pšenico brez pripomočkov zoper snet sejali. Kajti tako bo drugo leto pšenica še bolj snetljiva. Mnogi mislijo, da je dosti, če seme zmenijo. Nekaj to že pomaga, a popolnem ne, posebno letos, ko je pšenica skoro povsod snetljiva. Treba je tedaj na druge pomočke misliti. Prašnati snet je prav za prav prašnata gliva ali goba, ki napolnjuje kot droben črn prah klasje in latje nekterih žit, posebno pšenice. Mesto semena prirastejo potem na žitu črni, sajam podobni, kupčeki prahu, kterega s časom veter raznese in dalje razširi. No, in ravno ta črni prah ali snet se mora pšeničnemu semenu vzeti, če hočemo snetljivosti konec storiti. To se pa godi na razni način; najbolje z pranjem v vodi, v kateri se je raztopilo takih snovij, ki snetno glivo zamorijo, če ž njo v dotiko pridejo. Take snet morivne snovi so: apno, galun, železni vitrijol, žveplena kislina, najizvrstniše sredstvo zoper snet je po najnovejših poskušnjah vsakako: bakreni vitrijol (Kupfervitriol). Ravnati se pa mora tukaj tako, da bakreni vitrijol snet pokonča, vendar pšeničnemu zrnu ne škodi. V ta namen je pa varčne opaznostni treba. Nekdo svetuje, naj se ravna tako-le: najprej se mora pšenica za setev odmerjena na vejavnem mlinu dobro prevejati. Tako se odpravi že mnogo sneta. Potem se pa vzame škaf, žehnjak, ali večje ničke, polne studenčne snažne vode. Sedaj se pšenica pomalem in med prsti spušča v vodo in potem po posodi z roko enakomerno razgrne. To delo veliko koristi. Kajti hitro stopijo snetove krogljice, prah, votla, piškava, mrtva zrna, plevelna semena itd. na vrh in se lahko takoj odstranijo. Potem se vzame lopata in seme močno premeša. Voda postane nesnažna in se čez nekaj minut spusti in nove snažne vode naliže. Sedaj se zopet vse dobro premeša in nesnažna voda z snetom odpravi. Prva voda je vselej rujava ali črna, druga pa že menje in pšenica dobi svojo pravo rumeno ali belo barvo. Sedaj še le zamoremo bakreni vitrijol z dobrim uspehom rabiti, namreč tako, da vsako trohico snetnega prahu na semenu zamori!

Za 6 hektolitrov pšenice računijo, da je $\frac{1}{2}$ kilo bakrenega vitrijola dosti, t. j. prilično na 10 vaganov ali mecnov 1 stari funt. Biti pa mora pravi modri bakreni vitrijol, ne zeleni železni vitrijol. Ta je veliko slabši. Vitrijol se stopi na topli vodi v kakem loncu ali piskru in potem vodi prilije, v katero se je pšenica za pranje djala. Pšenica se mora potem večkrat z lopato premešati in 1 uro v vodi pustiti: jako snetljiva sme tudi po 2 uri ostati. Potem se pa iz vode vzame, mogoče hitro posuši in vseja. Pri sejatvi je pomniti, da so pšenična zrna za $\frac{1}{6}$ bolj napeta. Nekateri pripravijo najprej vodo z bakrenim vitrijolom in v pletenicah ali cenjah pšenično seme v njo namakati denejo, ga v posodi večkrat premešajo in čez eno uro zopet izvlečejo. Vendar je močno priporočati prvi način, namreč, da se pšenica najprej močno preveja, potem snažno spere in naposled v bakreni vitrijol namakati dene. Nekdaj so kmetje snet odpravljali z tem, da so le staro pšenico sejali. To je tudi praktično, ker snetove glivice zgubijo v leta dneh svojo kaljivno moč. Ali takih kmetov je čedalje menje, ki bi zamogli staro pšenico za setev prihranjevati. Zato kaže namakanje v bakrenem vitrijolu, ki ni drag in se dobi v vsaki večji štacioni. Opomnimo še, da se za seme naj vzame pšenica, ki se je natepla iz snopov in klasov, ne pa taka, ki se je namlatila. Kajti namlečeno zrnje je pogosto tudi ranjeno, sklano in v pokline se narije vse polno snetovega prahu tako, da ga je še celo z bakrenim vitrijolom težko popolnem in zanesljivo zamoriti. Toliko bodi rečeno zastran prihodnje sejatve, pa tudi za boljšo prodajo bo jako kazalo, če bodo posestniki snetljivo zrnje marljivo snažili in črni smrdljivi snet odpravljali! Kajti že zgoraj se je povedalo, da se snetljivega zrna boji vsak kupec pa tudi mlinar!

Celjsko čebelarsko društvo pošlje v nedeljo

1. sept. svojega čebelarskega učitelja g. M. Kresnika v Rimske toplice (Römerbad), kder bo ob 2. popoldan v gostilnici na pošti pri g. Varčuru v slovenskem jeziku razlagal in podučeval v čebelorejstvu ter praktično z orodjem razkazival, kako se ima z Dzirzonovim panjem ravnati. Vse čebelorejce in prijatelje čebel Laškega okraja vabi na obilno udeležitev Jožef Šeligo, nadučitelj.

Konjski sejem bo 3. septembra v Račah (Kranichsfeld), ki je navadno dobro obiskovan. Nadejati se je torej, da bodo tudi letos gospodarji lepo živad na sejm postavili in dobro prodali.

Bothe.

Sejmovi na Štajerskem. 1. sept. sv. Ilj pri Šoštanju, Žigerski vrh; 2. sept. Trnovce; 4. sept. sv. Magdalena v Mariboru, sv. Rozalija pri Celji; 6. sept. Pobrež ptujski; 7. sept. Vojnik, sv. Gore, sv. Jedert, Slivnica pri Mariboru; 8. sept. Mozirje, Negova.

Sejmovi na Koroškem. 1. sept. Pliberk; 9. sept. Gmind, Gradišče, sv. Jakob v Rožu; 19. sept. Renveg.

Dopisi.

Iz Maribora. (Razne novosti.) Ranjencev in bolenikov imamo v tukajšnjima vojaškima bole- nišnicama po 300—400 mož. Kateri le nekoliko ozdravijo, morajo zopet nazaj k svojim regimentom. Da se misliti, kako žalostni se vračajo zopet na boji- šče. Iz tega soditi, kakoršni so k nam pripeljani bo- lehavci, se mora ubogim vojakom res hudo goditi. Največ morajo gladu pretrpeti. Dva naša gg. bo- goslovca g. Kotnik in g. Osterc sta prišla iz Sarajeva srečno nazaj, hudo razdrapana, zdelana izstradana in močno spremenjena. Milosrčne gospe marljivo obiskujejo bolenišnico, pa tudi nekateri gospodje, in delivajo vina, cigar itd. Posebno od- likuje se v tem blagem delu zavolj milosrčnosti sloveča hiša gospe Šmidererjeve. Bog plati vsem! — V nedeljo bila je huda nevihta in strela je uda- rila v hlev g. Schmidla v koroškem predmestju in ga užgala; škoda se ceni na 5000 fl. — Tukajšnji okrajni glavar g. Seeder tedaj vendar le kandidira na strani dobro znanega Seidla. Slovenci mu ne zavidamo Brandstetterjevega mesta pač pa bomo Seidl-Seederja zvrgli in izvolili dosedanjega po- slanca dr. Radaja in št. Peterskega kmeta in župana g. Fluherja! G. Seeder naj bo okrajni glavar, Seidl pa naj gre tudi v politični penzijon. Volitve volilnih mož bodo ta teden povsod skončane. Za mesto se imenujejo razni kandidati: dr. Reiser, dr. Duhač, dr. Bitterl, vice — Stampfl.

Iz Čadrama. Na enem najlepših gričev naše prijazne fare stoji krasno zidana podružna cerkev sv. Barbare, tik stare rimske ceste, ki je nekdam po dokazih dr. Knabla skoz Zrečki jarek mimo sv. Barbare, skoz našo Dobravo in stražo proti sv. Vavlarju peljala iz starodavnega Celja v stari Ptuj. Na tem griču so celjski grofi našo najlepšo podružnico postavili, kakor to napis na enem zu- najnih stebrov priča, ki pravi v latinskem jeziku, da je bila l. 1457. zidana. Iz tega lepega griča s krasnim razgledom proti Ptuju, Bistrici in Kon- jicam se je 19. t. m. slišalo veselo pritrkovanje zvonov združeno s strelom o 5. uri popoldne, kakor bi bila kaka imenitna poroka, a take se pri sv. Barbari zdaj navadno ne obhajajo. Kajti nekdanja gotovo lepa rimska cesta se samo semtrtje še v majhnih ostankih vidi in naše zdajšnje ceste so prerupaste, da bi se imenitna gospoda po njih vo- zila, temuč pripeljal se je tačas najboljši stranski altar krasno ponovljen od zlatarja Jan. Vivoda v Gradcu (rodom Kranjca), ki je bil 3 dneve v cer- kvi Maria-Hilf v Gradcu na ogled razstavljen in se je staro delo, lepo rezlanje v renaissance-slogu, kakor tudi zlatenje Vivodovo tako dopadalo, da so vse Graške novine o njem pisale. In zares, naš mojster je svojo nalogo izvrstno dokončal in staro-

davnemu lepemu delu zopet življenje podelil. Pri- loga Graškega Volksblatta odločena cerkve- nemu kinču omeni sv. Barbare, njene zgodo- vine in že davno potrebnega popravila te cerkve in pravi, da letos so se zunajni podporni stebri popravili, okna, ki so bila za Jožefa II. krivo za- zidana, so se zopet v gotičnem slogu napravila, cerkev se je dekorativno kakor v Stallhofnu izmalala, vsa streha se prekriva. Ali vsa znotranja oprava z vsemi altarji je še silno potrebna popravila in začetek se je storil z najlepšim altarjem sv. Jožefa. Gosp. vrednik popisuje potem krasno delo našega po- novljenega altarčeka ter še želi g. župniku milih okoljšin zato, da bi bilo mogoče še druga po- trebna dela dovršiti in ž njim mora to vsak po- znatelj naše lepe cerkve želeti in se tudi vprašati, kako da se lepa hiša božja tako dolgo celo nič popravljala ni? Uzrok temu je deloma v tem, da prebivalci naših krajev so bolj ubogi in da njih revšino so tudi zadnje slabe letine še pomnožile. Kajti pri nas nima navaden kmet denarja nikjer dobiti, ako ne more kakega zrna pšenice ali kake kaplje mošta prodati. Zato in pa gotovo tudi, ne prikrivajmo si tega, ker premožnejšim prebivalcem v naših vaseh pomanjkuje cerkvenega duha in da- režljivosti, se v cerkvah pač silno težko kaj po- pravi in naša obljudena fara, ki spada že med stare, bi že bila lahko marsikaj storila, ako bi takih zavor ne bilo. K dozdajšnjim popravilom sv. Barbare, ki stanejo čez 1400 fl. vložil je uzvi- šeni knez Hugo Windischgrätz 100 fl., konjiški trg po nabranih milodarjih 92 fl. domači in sosedni farmani okoli 260 fl., cerkev sama 200 fl. zapu- ščina † č. g. Kunaja 100 fl. Kje pa se bo še ostalo najšlo, se ne ve. Prižnica, še 3 altarji, tlak, cerkveni stoli in okna bi se imela cerkvi primerno ali vnovič napraviti ali ponoviti in k temu nam Bog novih dobrotnikov nakloni, zgoraj omenjenim pa stoterno povrni!

Od sv. Bolfanka v Ljut. gor. (Ogenj.) Dne 16. t. m. začela je v Jastrebcu vincarija g. grofa Brandis-a goreti. Ogenj je zatrosil nek za šolo že dorasel deček igraje se z žveplenkami. Ta ža- lostna prigodba naj bi bila svarilo vsem takim staršem, ki puščajo otroke brez posla doma pohaj- kovati, a ne da bi jih marljivo v šolo pošiljali. Ogenj se je naglo razširil in požrl še 2 drugi hiši in 2 kleti. Gotovo bi še se dalje razprostranil, ko nebi vrli okoličani naglo na pomoč pritekli. Med pomagalci sta se posebej hvale vredno pri gasenji obnašala gg. L. Kofler in F. Zabavnik, župan v Vodrancih, ki sta večji del polhištva otela. Celo nasprotno obnašal se je župan v Jastrebcu, ki je v tem trenutku, ko je najbolj gorelo, marljivo otavo vozil. Nek posestnik iz Vodranec, katerega poslopje bilo je v sila veliki nevarnosti, poprosil ga je, naj bi kmetom zapovedal, da bi pripravili in šli vode vozit, ali župan se mu odreže: „Kaj sem jaz tvoj hlapec? Ako hočeš, da bodo ti vodo vozili, da jim piti, pa bodo že šli“. To ne kaže

prevelike ljubezni do bližnjega pa tudi ne posebne sposobnosti za župana!

Od nemške meje. Z letino smo pri nas sredje zadovoljni. Ni se tako obnesla, kakor smo pričakovali. Pšenica, žito in ječmen so srednje zdali. Sadje je pri nas dozorelo. Po jabelkih zelo poprašuje, a za slive se še nihče prav ne zmeni. S kositvijo otave smo tukaj gotovi. Imeli smo nekatere dneve lepo vreme, kar nam je bilo ravno prav, da smo mogli otavo posušiti. Vinogradi nam letos slabo obetajo. Res visi še precej grozdja, ali redke so jagode in pikaste, ter še jako trde. Ker pa do tergatve nimamo več kakor 6 tednov, nimamo preveč upanja na dobro kapljico. Tudi nas je razveselila novica, da so naši vojaki pridrli v Sarajevo, glavno mesto Bosne. Kakor večkrat, tako tudi sedaj so se skazali, kako zvesti cesarju in hrabri da so Slovenske zemlje sinovi. Tukaj so že 2krat peljali po južni železnici navzgor vjete Turke. Človeka je groza obšla, ako je nje pogledal. V obrazih začrneli, in pod nosom strašanske baruse, da bi si je lahko za ušesa obesili. Že pogled na Turčina je strašansk, kolikor strašnejše je še vojskovanje ž njim, to vedó sedaj naši vojaki. Bog daj, da bi to dolgo ne trpelo. Povsod naši vojaki veliko trpijo, ali zmaga je povsod njihova. Spominjajmo se tedaj mi v pobožni molitvi na že padle vojake in prosimo Boga, da bi blagoslovil njih orožje!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nekaj časa so novine naznanjale, da se bo med Avstrijo in turškim sultanom zastran Bosne in Hercegovine naredila neka pogodba, vsled katere bi sultan še nekaj oblasti ohranil. Iz tega sedaj ne bo nič, ker je sultan tako zavrato našim vojakom pripravil grozen boj, veliko trpljenja in krvi prelivanja. Celó magjarski listi so za popolno vzetje dežel, nemški katoliški pa tirjajo, naj se Avstrija zveže z Srbi, Črnogrci, Grki in Rusi ter naj vsi skup gredó nad ošabnega Turka in ga popolnem iz Evrope potrebijó, dežele pa med seboj razdelijo. To bi bilo najboljšé! Veliko veselja napravila je ljudem novica, da so se naši vojaki Sarajeva polastili, trg Mozirje, mesta Osek, Zagreb, Spljet itd. so slavni dogodek svečano obhajali z bakljadami z streljanjem in razsvetljava. Le nemški liberalci so se kisló držali, nekóji zagrizeni Magjari pa celo kujati začeli. Tako se budim-pestanska županija, potem samogijska in bačkovska brani po 500 voz prirediti ukazanih za privažanje vojakom v Bosni potrebnega živeža in streliva. To je grdo; tem bolj, ker so tudi magjarski regimenti na bojišču in ker je dosti znano, kako pomanjkanje vsi trpijo. To bo tem silnejše, čem več vojske gre v Bosno, čem dalje prodiramo v Turčijo pa tudi v hladno jesen. Hrvati so pa ponudili 22000 vozov. To je lepo! Magjar bi le komandiral in dobrote

zasedanja kedaj užival, kaj storiti se pa kder le more ošabno brani. Da bi se vendar enkrat Magjarom greben podrezal! Celó magjarski minister Tisza je prisiljen oklicati obsedni stan v upornih županijah! — Hvaležni Čehove so hotli svojemu zgodovinopiscu, dr. Palackiju, pri rojstni jegovi hiši postaviti mal spominek, okrajni glavvar Bruckl je pa to prepovedal, češ da bi to Nemce iznemirilo. Kdo ne zmislí tukaj na mariborskega župana dr. Reiserja in na Slomšekov spomenik? — Volitve bodo se bržčas z precejšnjim propadom ali močnem poškodovanjem liberalcev končale, v Predarlskem, Saleburgu in G. Avstrijskem bo večina v deželnem zboru konservativna. Povsod uspešno delajo zoper dosedanje liberalne kričače. Bržčas jim bodemo tudi na Štajerskem dveri pokazali; to je vrlo želeti posebno v Mariboru 12. sept. Nemški cesar Viljelm je prišel z svojo ženo v Saleburg in se potem sam podal v Gastein k Bis. marku. Na Tirolskem je bila strašna ploha in naliv; voda je hiše in kapele rušila; škodo samo v Zilskem dolu cenijo na $\frac{1}{2}$ milijona fl. Cesar so takoj med nesrečneže dali razdeliti 5000 fl.

Vnanje države. Ruski car je prvi letnik brambovcev odpustil domov, a izpred Carigrada vojske še ni poklical, ker se Turki branijo vse storiti, kar so pri sklepanju miru obečali. Batum hočejo še le 12. sept. izročiti, med tem pa orožajo divje Lhaze ter jim prepustiti mesto. Ta zagrizena zavratnost turška bo kriva novega krvi prelivanja; ruski veliki knez Mihael je že z vojsko na poti, da se Batuma po sili polasti; tudi zastran Besarabije imajo težave, Rumuni nje ne oddajo radi Rusom pa bodo naposled prisiljeni. — Novi izvoljeni nemški državni zbor, v katerem imajo vrli katoličani 104 t. j. izmed vseh strank največ poslancev, začne zborovati 9. sept. Ob koncu teh volitev še so se Nemci v Harburgu prav trdno topli, liberalci so propali, zato pa jezni nasprotniki začeli tepsti, 7liberalcev je mrtvih ostalo. Na Italijanskem je se oglasil kriv prerok, imenovan „kralj David.“ Zbiral je okoli sebe ljudi in jih učil, da je treba ubiti vse mešnike in $\frac{2}{3}$ vseh ljudi na svetu, tedaj bo še le boljše. Pretečeni teden je svoje krvavo kraljestvo hotel pričeti ter je napal neko ves z 3000 pristašev, toda eden žandar mu je krogljó zagnal v čelo, ravno tam, kder je imel vrezano znamenje križa. Novi „kralj David“ je takoj umrl, njegoví pa zbežali. To se je zgodilo v Toškanskem. V Ameriki razsaja zlatica, v mestu Nev-Orleans je umrlo 300 ljudi, Na otoku Domingo so se zamorci zopet v zdignili zoper Španjolce. Na Kitajskem je v enem letu 7 milijonov ljudi gladu umrlo. — Med Turki in Grki utegne vendarle do vojske priti; Turki zbirajo v Tesaliji 55000 mož. V Mitrovico blizu bosenske meje so pa poslali Mehemed-pašo svetovat ljudem, naj se ne upirajo Avstriji, v resnici pa menda le ščuvat proti nam. Črnogorci so se tudi z Turkom sprli in

prišlo je pri Podgorici do boja. Srbija je 22. avg. slovesno obhajala svojo neodvisnost.

Bosna in Hercegovina Podrobnosti o vzetju Sarajeva še niso znane razun onih, katere je general Filipovič po telegrafu naznanil. Naših je moralo že mnogo pasti, ker je boj tako dolgo in srdito po mestnih ulicah divjal. Med ranjenci sta 2 majora in več drugih oficirjev. Zaplenili so naši 32 kanonov, 10,000 pušek, čez 1 milijon patronov in velikodruga vojne sprave, vlovljenih je 55 turških oficirjev in 830 vojakov, 700 upornikov pa ubitih; prebivalec se je pobralo še 6000 najboljših pušek. To se je zgodilo 19. 20. avg. Od tiste dobe ni nič slišati iz Sarajeva. Bržčas pričakuje general Filipovič 3 vojne oddelke, ki so sedaj na poti v Bosno in Hercegovino. Kakih 13000 upornikov se je pod vodstvom Izmail-bega potegnilo nazaj v Javor planine med Višegradom in Zvornikom ter dobivljajo pomoči od Pazarja in Mitrovice. Pravijo, da pričakujejo 20000 divjih Arnautov. Od Zvornika so uporniki naprej proti Gračanici par krat pritisnili in pred Dobojem generala Szaparyja, ki je k sreči 36. brigada generala Šmigoca v pomoč dobil, strahovito zopet napali 19. 23. in 26. avgusta. Prvokrat bil je tudi Šmigoc ranjen, drugokrat so pa Turki tako pritiskali, da bi se bili skoro 2 mostov čez Bosno polastili. Napad 26. avg. ni bil tako hud. V 3 bitkah je zopet mnogo naših bilo ubitih in ranjenih. Mesto Stolac na jugu od Mostara v Hercegovini so uporniki zajeli in 32. reg. v njem oblegali. Toda 21. avg. je general Jovanovič Turke srdito napal, jih pobil, begunce v kule zaprl, te užgal, da so grde turške pošasti žive zgorele. Med ubitimi je tudi Rizman begovič „gospodar Stolaca“. Ostanke so zbežali proti Bileku. Hercegovinski katoličani so veseli prihoda cesarske vojske in jej povsod pomagajo. Tudi drugi krščanski vstaši se nam bližajo. Tako so vstaši Babič, Golub in Martinkovič orožje položili in se vdali. V kotu od Banjeluke do Bihača je pa še mnogo turških upornikov ter je pri Ključu prišlo do boja. V Banjiluki je 14., 15., 16. in 17. avg. strašno gorelo, ves turški del je pogorel, prejšnji podložniki Turkov, uboga raja je pa marljivo ropala, kolikor je mogla. V nesreči je pogorel tudi samostan frančiškanov. — Ranjene in bolene vojake marljivo odvažajo iz bojišča, tudi k nam v Maribor, v Celovec, v Gradec in zadnji čas tudi na Dunaj. Po izkazih vojnega ministra je do 16. avg. mrtvih in ranjenih bilo blizu 1000 mož. To število se je znatno pomnožilo v bojih v Sarajevu, v Stolacu in pred Dobojem, Od domačega regimenta 47. Hartung so mrtvi: adjutant Kubin, vojaki Franc Turušek, Franc Stein, Karl Sekolec; hudo ranjeni so: Janez Novak, Anton Bezjak, Janez Zelenko, Martin Zorko, Franc Vršič, Franc Baumgartner, Tomaz Roter, Anton Šaupperl, Franc Klemenčič, Janez Jamernik, Jožef Cula, Jakob Pliberšek, Richard Rocband, Franc Pölel, Franc Celjšnik, Štefan Koje, Janez Horvat in Franc Onič; lahko ran-

jeni: Janez Kacijan, Matija Predan, Ignac Lešnik, Martin Pušnik, Franc Krobat, Jožef Bernhard. Tukaj naštetih vojakov so bili v boju pri Maglaju in Žepcah 5. in 7. avg. Števila zbolelih ni nikder bilo dozdej izvedeti!

Za poduk in kratek čas.

Boj pred Jajcem — turški napad na bolenišnico v Banjiluki.

Nemško pa tudi magjarsko turkoljubje se je že precej razhladilo, vsled groznih reči, katere morajo naši vojakovi trpeti od divjih Turkov, posebno razkačeni so Magjari, ker so jihovi husarji bili tako zavratno in grozno umorjeni in njihov general Szapary tako hudo zbit, od Tuzle do Doboja nazaj potisnen in tukaj že 5krat strahovito napaden. Ko so pretečeni teden prve ulovljene Turke pripeljali v Mura—Kerestur, jih niso upali dalje peljati proti Kaniži, ampak so ž njimi vkrenoli proti Središču, Ptuju in Mariboru, ter so jih potem dalje odposlali v Josefsstadt na Českem. Razkačenih Magjarov je namreč vse polno stalo ob železnici, orožanih z puškami, revolverji, sekirami, vilami in kosami, da bi vsakega Turka ubili. Razdraženost je opravičena; Turki se ne obnašajo kot ljudje, ampak kot divje zverine. Dnes hočemo to pokazati z pripovedjo, kako so se bili pred Jajcem in kako so potem za hrptom VII. divizije napravili strahovit upor in napad na 160 bolenih in ranjenih vojakov v Banjiluki.

Poveljnik VII. divizije, vojvoda Württemberg, je z svojimi 3 brigadami 29. julija Savo prekorčil pri Gradiški, se isti den polastil Berbirja in že drugi den došel v Banjaluko, veliko mesto ob reki Vrbas. Bil je povsod dobro sprejet, vsaj na videž. Potem je dobil ukaz marširati v Jajce, ki je 10 ur više v planinah tudi ob reki Vrbas, in dalje mabnoti nad Travnik, za katerim se je imel združiti z generalom Filipovičem. Ali od Banjeluke do Jajca kraj Vrbasa ni mogoče prodirati, ker ni nobene vozne ceste tam. Ta krene od Banjeluke par ur na jugu naenkrat daleč proti večeru in potem zopet proti jugu do Vacarja 14 ur daleč. Med Vacarjem in Jajcem je visoka in pusta planina, čez katero peljajo slabe peš poti v 4 ure oddaljeno Jajce. Vozna steza zavije se torej celih 8 ur okoli planine proti jugu po tesnem klancu do Jezera in drži potem naravnost proti izhodu 4 ure daleč v Jajce, to pa tako, da njej je planina na levi, na desni pa voda Pliva, ki ondi dela 3 ure dolgo jezero in pri Jajcu izteka v krasnih slapih v Vrbas. Bilo je 6. avg. ko je 1. brigada prišla do omenjenega jezera reke Plive; druga brigada je tičala v klancih za planino, v Vacarju je moralo $\frac{1}{2}$ bataljona 17. peš regim. ostati, tretja brigada bila je še 8 ur za Vacarjem, 22. regiment pa raztepen za varnost steze tje doli do Banjeluke. To so Turki zapazili in sklenili od Jajca sem

naše prijete, čez planino v Varcar vdreti, obedve brigadi zajeti in uničiti. Zato je pa nadvojvoda Salvator, ki je najbolj spredaj komandiral, na sovražnika zadel 7. avg. že ob 8. uri zgodaj. Sreča velika, da je precej zapazil veliko število in namere sovražnikov pa tudi nevarnost, v katerej je bil on in cela VII. divizija. Sovražnikov je bilo 5000, in še 500 rednih turških vojakov; vsi so bili z najboljšimi angleškimi puškami orožani in z strelivom dobro oskrbljeni; seboj so imeli več Kruppovih kanonov. Turki so naglo prodirali in hitili v planini našim priti na stran in za hrbet. Vojvoda Würtemberg prijaha z generalnim štabom in ukaže kmalu vojake tako razpostaviti, da bi nevarno namero sovražnikovo zabranili. Na jezero ob desni je naslonil 1 kompanijo, na sredo postavil 10. bataljon lovcev in 1 bataljon kranjskega regimenta štev. 17. fml. Kuhn z 2 baterijama kanonov, ostali 4 bataljoni morali so v planino, in skušati vedno dalje grabiti na levo in sovražnike iz planine proti Jajcu tišati; med tem so pa vojaki ob jezeru in na vozni cesti dobili nalog prodiranje Turkov tukaj zabraniti naj velja, kolikor hoče. To so tudi res storili, čeravno so neizmerno trpeli. Boj se je začel okoli 9. ure, a do 1. popoldne ni nič odnehal; tu pa tam so Turki tako silno pritisnili, da so se naši morali nazaj pomikati. Pri taki priliki sta 2 ranjenca Turkom prišla v pest; divjaki so ju takoj zaklali, glavi odsekali in ji na turški banderi nateknoli. Eden vodnik („führer“) je v gozdu zadel na ranjenega banderaša in mu hotel bandero ali zastavo vzeti; ali Turk mu z handžarom k priči levo roko gladko odseka. Naš ga takoj z bajonetom prebode. Turki so povsod srdito naše napadali. Toda okoli 1/2 2 popoldne je oberst Hostinek z 53. reg. tako daleč v planino prodril, da je Turke zajel in jih od strani grabil. To jih podere, začnejo se pomikati nazaj in naposled bežati, ko so jim vrli kanonirji do živega prišli in grozno v nje pokali; 2 strela sta enkrat 27 Turkov pobila. Okoli 5. ure se Turki še enkrat vstavijo, toda bili so z bajonetom napadeni. Do 8. ure zvečer so bili popolnem tepeni in razgnani, 2 zastavi, 5 kanonov zaplenjenih z mnogim strelivom in živežem, 300 ulovljenih in 320 pobitih in ranjenih. Mesto Jajce se je še isti večer našim udalo; 4 dni pozneje pa tudi Travnik. Zmaga pred Jajcem je pa stala tudi mnogo avstrijske krvi; najbolj hudo zadeti bili so kranjski Slovenci 17. reg. Kuhn in pa 10. bataljon lovcev. Ubitih in ranjenih bilo je vseh 147. Med umorjenimi je tudi lajtnant Svoboda. Zadnjič smo popisali, kako je 7. avg. tudi general Filipovič slavno zmagal pred Žepcami tako, da se je z vojvodom Würtembergom združil in marširal proti Sarajevu. Med tem so se pa Turki vzdignili in prikazali našim za hrbtom, najhujše pri Dobouju pa tudi močno nevarno v Banjiluki. Tukaj je bil general Samec z samo 500 vojaki 22. reg. Weber. Stanoval je v močno zidani kasarni. Nekoliko dalje proč je bolenišnica, tudi močno zidano po-

slopje. V bolenišnici bilo je 160 bolenih in ranjenih, 5 vračnikov in več strežnikov. Den pred vnebovzetjem Device Marije, 14. avg. prihruje, ko še solnce ni vzhajalo, kakih 5000 turških divjakov iz bližnjih planin; steze in ceste so hitro zajete, telegraf prerezan in sedaj se zavali vsa druhal grozno kričajé in streljajé v mesto in napade kasarno in bolenišnico. Vojaki so mirno pa smrtonosno streljali, kar pa divjakov ni splašilo. Sedaj se zaženejo tem silnejše v bolenišnico, 5000 krogelj so postreljali v njo pa malo škodili, ker so boleni z pomočjo strežnikov in vračnikov okna in vrata dobro zavarovali. Vračniki so tudi pripravili strup cijankali za vsakega, kdor bi hotel vzeti, da bi živ ne prišel Turkom v pest in tako po prostovoljni smrti se otel gotovemu in najgrozovitejšemu mučenju. Okoli 9. ure vendar vlomijo Turki velika vrata, enega vračnika vstrelijo v trebuh, drugemu razkoljejo glavo — ali dalje ne morejo divjati; iz hriba pred mestom so zaporedom udarjali grozni šrapnel-streli iz 4 kanonov, z katerimi je lajtnant Röhm iz 6 ur oddaljenega Maglaja (ob Vrbasu, ob Bosni je drug Maglaj) prlomastil ravno prav, da je otel bolenišnico. Hipoma je pred bolenišnico palo 150 Turkov, drugi se spustijo proti kanonirjem. K sreči prihitel je v tem trenutku še stotnik Vavra z pešaki in ulani iz 10 ur oddaljene Gradiške. Sedaj premejo Turka od vseh strani, ga zapodijo v turški del mesta, ter ga užgejo, da divjaki v planine zbežijo. Tako so bile naše reve v Banjiluki grozne in mučne smrti rešene. Naših je bilo 37 mrtvih in 259 ranjenih. Eno uro za Banjoluko je isti den 20. kompanija pionirjev stezo popravljala, ko so Turki iz planin privreli. V Banjoluko ni mogla več nazaj in je bežala dalje v Turško naprej za VII. divizijo blizu do Kadine. Eden korporal pa, ki nje ni mogel več dohiteti, je splezal na drevo, pod katerim so zvečer Turki kurili, pekli in jeli. Drugo jutro zleze iz drevesa in pride ves razdrapan in zdelan srečno v Banjoluko!

Smešničar 35. Nek gizdav človek se je gizdaval z svojim novim slamnikom ter vpraša soseda: No, kako mi kaj stoji moj novi slamnik? „Prav dobro, mu odgovori sosed, ravno tako, kakor bi ti bil iz glave izrastel.“

Razne stvari.

(Milostljivi knez in škof) so zapuščenim rodbinam rezervistov darovali 100 fl.

(Volilni zbor) se bo obhajal v nedeljo 8. septembra popoldne ob treh pri sv. Margeti na Dravskem polju. Nazoč bo tudi naš deželni in državni poslanec g. Herman. K temu zboru se volilni možje ptujsko-rogačkega okraja in drugi rodoljubi na obilno vdeleženje uljudno vabijo.

(Sklep šole pri sv. Petru bl. Maribora) bodo v sredo 4. septembra obhajale „šolske sestre“. K

tej svečanosti so prijazno povabljeni vsi starši, ki imajo deklice v tem zavodu, ter prijatelji šolske mladine sploh.

(*Narodni slovenski kandidati*) gg. Herman, Kukovec, Šnideršič in Šmid bodo lahko zmagali; nemškutarji se jim niti ne upajo več nasprotnega kandidata postaviti. V Mariboru se bomo menda zadnjokrat ostro spoprijeli. Seidlova stara garda hoče še enkrat poskusiti volilno srečo. Zastonj se trudi!

(*Čuden volivec*) za Seidl-Seederja bo g. Frane Smonik pri sv. Jurju na Pesnici. Mož je kramarijo in posestvo ženi prodal, on sam ne plačuje nobenega davka, nima torej nobene volilne pravice, je pa vsakako volivec. Bo dobro storil, če ostane doma in se skrrije. Pri volitvah bi ga lahko zvrgli.

(*Volilni shod*) za celjski volilni okraj se bo vršil v nedeljo 1. sept. ob 4. uri popoldne v g. Hauzenbiblerjevi gostilnici v Žavcu. Na živahno in obilno udeležitev vabita v imenu več domoljubov J. Žuža in E. Širca.

(*Hudo razsajali*) so fantje pri Vurbergu, kder so posestnika J. Pihlarja ubili, in pa v Ivajnkoveih, kder so mlinarja Ježa napali, ki se je pa z puško obranil; enemu je za kožo spustil 16 sivih zrn.

(*Drag napredek.*) L. 1871. ko sta Seidl-Brandstetter zopet pritišala v deželni zbor, je dežela štarska za male šole plačevala 261.870 fl. V 6 letih

so Seidl in jegovi liberalni tovarši šolske stroške strašno pomnožili tako, da je letos treba 1,646.545 fl. t. j. 5krat več. Kako je sedaj mogoče, da bi naši preobloženi davkeplačileci zopet volili Seidl-Seederja!?! —

Loterijske številke:

V Trstu 24. avgusta 1878: 31, 15, 34, 74, 35.

V Lincu " " " " 19, 41, 59, 79, 32.

Prihodnje srečkanje: 7. septembra 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 62.20 — Srebrna renta 64.30 — Zlata 72.50 — Akcije narodne banke 814 — Kreditne akcije 257 — 20 Napoleon 9.27 — Ces. kr. cekini 5.52 — Srebro 100.60.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

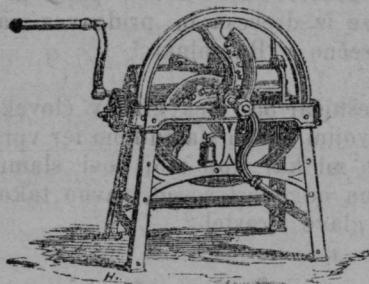
1 Hl. = 1⁶³/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tarašica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	7	80	4	90	4	70	3	—	6	—	6	—	6	10
Ptuj	6	20	4	80	3	60	2	40	6	—	5	20	6	50
Varaždin . . .	6	40	3	60	3	30	1	80	6	—	6	—	6	60
Dunaj	10	40	7	—	7	70	6	75	6	80	6	85	—	20
Pešt } 100 } Klg.	9	16	6	5	8	5	5	90	5	30	6	37	—	—

4—10

Podpisana trgovca

priporočujeta veliko zalogo poljedelskih in gospodarskih mašin, posebno kot izvrstne pri-poznane **mlatilnice na gnanje z roko** ali z vitalom, ki imajo plošnate ali okrogle klinčke; letos po izredno znižani ceni, namreč samo 100 fl. ena, to pa pri nas v štacuni v Celju.

Prodajemo dalje raznovrstne čistilne mline, vejavnike, trijerje za čiščenje in prebiranje plevelnatega in smetljivega semena, potem enojne in dvojne pluge najboljše izdelave, rezne stole in rezne mašine po najnižji fabriški ceni. Še bolj cene take mašine od drugod dobljene so gotovo to, le ker so toliko slabše. — Naposled priporočata slavnemu občinstvu svojo dobro odbrano zalogo železa, okovov za okna in dveri, umetnih ognjišč, železnih peči, novih vag in utežev, posod za suhe in mokre reči, bakrenih in železnih kotlov za kuhanje svinjske hrane, dobro pozlačenih nagrobnihi križev in kovinskih trug najlepše izdelave. Roba je vsa dobro odbrana, cena najnižja, postrežba točna.

Wogg & Radakovits

trgovca z železjem pri „zlatem sidru“ zum goldenen Anker v **Celju**.